

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pazemne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

V glavnem in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Mella picolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. Same oglašne 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se prijava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 811.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Izkrcaje japonskih čet

LONDON 31. Glasom poročila »Morning Post« iz Sangaja od večeraj, so izkrcale japonske transportne ladje za severovzhodni obali Koreje vojaške čete.

Rekognosciranje japonskih ladij pred Port Arturjem.

TOKIO 31. (Reuterjev biro.) Včeraj zjutraj je odpeljal admiral Togo 3 topničarke, 2 uničevalki torpedov in 2 torpedovki pred Port Artur, katere so ob silnem streljanju obrežnih baterij rekognoscirale ob morski obali ter dogale, da so Rusi na eni dveh utrdb na predgorju Liaodešan napravili novo postajo za električni reflektor. Topničarka št. 3. je bila zadeta od sovražnega strela, pri čemur je bil ubit 1 podčastnik, 3 možje so bili ranjeni in 1 top pokvarjen. Druge topničarke so nepoškodovane.

Daljni.

TOKIO 31. (Reuterjev biro.) Rusi so zapustili Daljni, potem ko so poskušali razrušiti mesto. Japonske patrulje so sporočile, da je poškodovano nad 100 poslopij, vojašnice, skladišča, železniških in brzobjavnih uradov. 200 železniških vagonov so našle patrulje nepoškodovanih. Rusi so razrušili veliki pomol ter zaprli uhod v luko s pogreznjenimi parniki. Sodi se, da bo armada generala Oku takoj zasedla Daljni.

Talienvan zaseden od Japoncev.

TOKIO 31. (Reuterjev biro.) General Oku je sporočil, da je v petek zasedel japonski oddelek pod generalom Nakamura Talienvan ter tam zaplenil 4 tope.

Poročilo generala Kurokija.

TOKIO 31. (Reuterjev biro.) General Kuroki je sporočil: Japonski oddelki so napadli v soboto pri Aihampienmen (?) severno vzhodno od Fengvangčenga 2000 kozakov. Boj je prišel ob 10. in pol uri zjutraj ter je trajal eno uro. Kozaki so bili odbiti. Japonci so imeli 4 mrtve in 8 ranjenih. Zgube Rusov so neznane. General Kuroki je sporočil tudi o celi vrsti malih prask, ki so se vršile med predstražami obeh armad, pri čemur je bilo ujetih 8 Rusov.

Mnenje o vojnem položaju v Ameriki.

LONDON 31. Iz Amerike poročajo, da se tamkašnji vojaški krogi ne morejo naučiti japonski zmagi pri Kinču, in menijo, da bodo Japonci v 14 dneh že zavzeli Port Artur, Kuropatkin se bode pa v tem času umaknil do Harbina, če ne bo prepozno.

Tolpe Kunguzov v Mongoliji.

PETROGRAD 31. Glasom vesti iz Harbina, so se pojavile v Mongoliji kunguzke čete pod vodstvom japonskih agentov.

Odpošiljatev novih japonskih čet.

NEW-YORK 31. (Reuterjev biro.) Glasom poročil došlih v Washington, je odšla iz Japonske nova divizija japonske armade. Sodi se, da imajo te čete nalogo, da obkrožijo ruske zadnje straže v severni Koreji ter odrežejo rusko konjeništvu, ki žuga pretrgati zvezo z armado generala Kurokija.

Kontreadmiral knez Uhtomski.

PETROGRAD 31. Kontreadmiral knez Uhtomski, prej v Port Arturju, je dospel semkaj. Bil je odpozvan radi nervoznosti ter na njegovo mesto imenovan admiral Vitboff. Vse vesti, ki so krožile o njemu zaradi neke zadeve o izdajstvu, so neresnične.

Imenovanje vrhovnega poveljnika v baltiskem morju.

PETROGRAD 31. V sverho, da se podvzamejo z ozirom na sedanji vojni čas shodne mere za obrambo obrežja v baltiskem morju, je izročeno cesarskim ukazom, priobčenim v zbirki zakonov, vihovno vodstvo pristanišč v Revalu, Sveaborgu in Libavi in

pomorskih čet vrhnemu poveljniku kronštadskega pristanišča. Tudi je isti imenovan vrhovnim poveljnikom brodovja in pristanišč ter načelnikom za obrambo navedenega morja.

Glede katastrofe »Hatsuse«.

BEROLIN 31. Iz Tokia so sporočili »Berliner Tageblatt«: Od uradne strani se oporeka, da je ugonobila japonsko oklopnača »Hatsuse« ruska podmorska ladja. Zvedenci pa zatrjujejo, da je le taka ladja zamogla provzročiti eksplozijo, ker je tam morje le 32 morskih sežajev globoko in se torej ne more pritrčiti mehaničnih min. Tukaj se obžaluje nesrečo, vendar se jo je sprejelo mirno in udano.

Cesar Viljem in vojna v Vzhodni Aziji.

BOROLIN 31. List »Azija«, ki ga izdaja nemško-azijsko društvo, je prinesel sledečo informacijo, ki pa je potrebuje potrdila: Major Runkel, ki se je podal na bojišče, je ponesel seboj obširno ročno pismo cesarja Viljema na generala Kuropatkina. V visokih berlinskih vojaških krogih se zelo opaža izredno veliko zanimanje, katerega kaže cesar Viljem za vojne dogodke v vzhodni Aziji. Dvakrat na dan morajo obveščati cesarja o vojni.

Don Jaime.

BENETKE 31. Načelnik ruskega generalnega štaba, general Saharov, je brzobjavno sporočil Don Karlosu Bourbonškemu, da se je njegov sin Don Jaime ob padcu s konja le neznanost rani. Don Jaime se počuti dobro in bo zamogel, po mnenju zdravnikov kmalo jahati.

Pisatelj Čehov.

PETROGRAD 31. Zani ruski pisatelj Antony Čehov se je podal na bojišče. Prijavil se je dobrovoljno kakor rezervni zdravnik.

Nove ruske križarke.

BEROLIN 31. Iz Petrograda so sporočili »Voss. Zeitung«: Ruska vlada je naročila v Avstriji pet križark. Te križarke so naročene pri neki tržaški ladijedelnici, čije zastopnik je bil v Petrogradu, da sprejme to naročilo.

Delegacije.

(Brzobjavke.)

DUNAJ 31. Avstrijska delegacija je sprejela redni vojni proračun. Z ozirom na razne izjave delegatov tekom debate, je rekel vojni minister, da stoji absolutno glede narodnostnega vprašanja, na stališču, ki ga je razvil v zadnjem zasedanju. Minister je poudaril, da je skrajni čas, da se vojni zakon pregleda. Novi kazenski zakonik je že v sporazumu z vsemi tremi vojnimi ministertvi izdelan in vsa zadeva bodete obe vladi tekom poletja dovršili; zbornice se bodo tedaj pripravile, da se je v tem oziru storilo, kar je bilo mogoče. Glede kazenskega pravnega reda je priobčil minister, da je že došel odgovor ogrske vlade, tako da zamorejo zopet pričeti pogajanja med pravosodnima ministertvima in vojaškima centralnima oblastnjama. Kar se tiče zalaganja vojske bode vlada po možnosti jemala ozirom na razne opomine, vendar se ne sme hrupno postopati, ker mora vlada vedno gledati na to, da je vojska vsak čas pripravna. — Delegacija je sprejela brez daljše debate proračun skupnega finančnega ministertva, najvišega računskega dvora ter sklepne račune carinskih dohodkov.

BUDIMPEŠTA 31. Danes je pričela avstrijska delegacija posvetovanje o izrednih stroških za vojsko. Deleg. Hofmann je izjavil, da so novi vojaški krediti iznenadili davkoplačevalce. Z ozirom na velike davke in z ozirom na to, da vojna uprava slabo vpoštevata želje prebivalstva, ne more ljudski zastopnik glasovati za vojaške zahteve. — Nemška ljudska stranka odklanja predlogo iz gospodarskih razlogov in tudi da izrazi

narodno nezadovoljstvo. Deleg. dr. Ebenhoch je sprejel predlogo, ker služi oboroženje ohranitvi. Govornik je naglašal potrebo, da se bolj goji vernost in pravost ter je zahteval naj se odpravi prisiljeni dvoboj v armadi.

BUDIMPEŠTA 31. V nadaljni razpravi o izrednih stroških za vojno sta protestirala deleg. Romberg in Madejski proti izvajanjem deleg. Strasskyja ter sta branila vstavne pravice članov gospodske zbornice.

Delegata dr. Susteršič in Kramer sta predlogo odklonila iz finančnih in notranje-politiških razlogov. Poslednji je najostreje kritikoval vlado ministerskega predsednika dr. Koerberja, kateri ne stori nič, da bi se parlamentarne razmere zboljšale in celo spodbuja nasprotne češkega naroda. Odprtemu in častnemu državnemu prevratu je dati prednost pred prikritim državnim prevratom s § 14. in 10. Oboroženja so nepotrebna, ako se ne goji patriotizem narodov s pravičnim in enakopravnim postopanjem vseh narodnosti.

Po govoru državnega vojnega ministra je bila sprejeta izredna zahteva za vojsko z kreditom 88 milijonov vred.

Prihodnja seja jutri.

Brzobjavne vesti.

Z Balkana.

CARIGRAD 31. Ker je ravno dovršena prenova orožništva v Solunu, se poda generalni inspektor Hilmi paša s svojima obema civilnima agentoma v Bitolje, kjer se stalno nastane. Od tod bo prepotoval ves vilajet. Namestnik avstro-ogrškega civilnega agenta, konzul Rappaport, je ravnokar prepotoval kosovski vilajet ter se poda sedaj v Razlag, v s luskem vilajetu, da preišče položaj tamkašnjih beguncev, ki so se povrnili iz Bolgarije. Avstro-ogrski orožniški častniki potujejo po kosovskem vilajetu, ruski po solunskem vilajetu, angleški, francoski in italijanski orožniški častniki in vojaški po-bočniki po svojih okrajih.

CARIGRAD 31. Poročilo, da sta se udeležila boja, ki se je vršil pri Prištini proti neki bolgarski tolpi, tudi dva avstrijska orožniška častnika, je neresnično.

Krst najmlajšega sina nadvojvode Frana Ferdinanda.

KONOPIŠT 31. Danes je bil krščen novorojeni sin nadvojvode Frana Ferdinanda in kneginje Sofije Hohenberg, ki je dobil ime Ernest Alfonz. Krstni boter je bil grof Caserta.

Proglas velikega vojvode.

NOVA STRELICA 31. Včeraj je izdal veliki vojvoda proglas, v katerem objavlja nastop vladarstva.

Volitve v Belgiji.

BRUSELJ 31. Po končnem izidu volitev znaša večina katolikov v zbornici 20 glasov, mesto kakor do sedaj 26; v senatu je znašala stara katoliška večina 16, sedaj znaša le 11 glasov.

BRUSELJ 31. V novi zbornici bo 91 klerikalcev, 43 liberalcev, 30 socialstov in 2 krščanska demokrata. V nedeljo je bil v flamski provinciji Limburg prvič od leta 1830 izvoljen liberalni poslanec. Liberalni listi upajo, da zgube klerikale po dveh letih večino v zbornici.

Parizki municipalni svet.

PARIZ 31. Parizki municipalni svet je izvolil vladnega kandidata Desplasa s 44 glasovi svojim predsednikom. Prejšnji nacijsonalistični predsednik Deville je dobil 31 glasov.

Avstrijsko ljudsko šolstvo.

(Iz učit. krogov na Goriškem.)

„Geld ist die gestaltende allmacht der neuzeit.“ Dr. Kellner.

V naši državi obstoji državni šolski zakon že 35 let (od 18. maja 1869.) Ta

zakon sili mladine obiskovanje šole. — Vkljub temu nahajamo še tu in tam otrok, ki ne obiskuje šole. Šolske oblasti niti ne znajo za te otroke.

Uradni viri nam pravijo, da je v Avstriji skoraj jeden milijon otrok ki ne obiskujejo šole. Temu je vzrok površna sestava statističnih dat in tudi pomanjkljivo poznavanje šolskih zakonov od strani raznih činiteljev.

Tako nam poroča deželni šolski svet za Istro v svojem poročilu, da tam nad 10.000 otrok ne obiskuje šole, ker imajo otroci do bližnje šole nad 4 kilometre daleč. Takega vzroka šolski zakon ne pozna.

V zadnjem desetletju sili poludnevni pouk na površje. Od leta 1900 ima 67,5% vseh avstrijskih šol celodnevni pouk; ostali obiskujejo šolo poludnevno. Tu in tam še manje, nego poludnevno. V Galiciji je skoraj povsod že uveden poludnevni pouk. Še leta 1890. je bil v tej deželi na 1827 šolah pouk celodnevni, a leta 1900. je bil komaj na 226 šolah.

Olajšav v šolskem obisku je najmanjše na Nižje-Avstrijskem. Največ olajšav šteje Gornje-Avstrijsko. Na Nižje-Avstrijskem se poslužujejo 17,2% šolodolžne mladine olajšav glede šolskega obiska dočim je to storilo na Gornje-Avstrijskem 81,4%. Razveseliti mora šolskega prijatelja ta pojav glede Nižje-Avstrijske ker vkljub nasprotni agitaciji je le malo občin, ki delujejo za skrajšanje učnega časa. Je celo občin, ki se ne poslužujejo šolskih olajšav.

Vsed poročila deželnega šolskega sveta je bilo v šolskem letu 1899-1900. — 250, v letu 1900 01. — 253 in v letu 1901-02. celo 334 takih šol.

Čudne razmere so na Predarelskem in Tirolskem. Tam nahajamo šolske olajšave ne le — kakor na Primorskem in Kranjskem — v 7. in 8. šolskem letu, ampak celo v 5. in 6. šolsk. letu. Te olajšave v šolskem obisku trajajo šestkrat do sedem mesecev. Vsed tega uživa na Predarelskem 57% šolodolžne mladine olajšave glede šolskega obiska.

Leta 1900. je bilo v Avstriji še 1616 občin, ki niso imele šole. Vse te občine štejejo nad eden milijon prebivalcev. Torej nad eden milijon ljudi ni imelo šolskega obiska! (Kaj pa tržaška »mularija«, katere nikdo ne sili v šolo in pohaja po Trstu uganjajoča svoje burke? Nikdo ne sili v šolo teh otrok. Ali ni žalostno, da v največjem trgovskem mestu Avstrije — v našem Trstu — ne velja šolski zakon, dočim se v najzakotnejši gorski vasi silijo otroci v šolo? Op. pis.) Telovadba v ljudskih šolah propada. 22 1/2% vseh avstrijskih šol nima pouka v telovadbi.

Velika ovira v šolskem napredku je oskrbovanje mladine s knjigami in šolskimi potrebščinami. Iz poročila centralne statistične komisije leta 1900 je razvidno, da je 1/3 šolobiskujočih otrok dobivala knjige in drugo — brezplačno.

Poleg uboštva ovira šolski napredek slabo gmotno stanje učiteljstva. Leta 1900. je imelo komaj 41,3% učiteljstva nad 1200 K (to je 600 gld.) letnega plačila. Ali slišite ljudje božji? Kako naj s 100 K (to je 50 gld., na mesec, učitelj z družino stanu dostojno živi, kakor to zahteva § 55 državnega zakona?)

Ako hočemo, da se v Avstriji ljudsko šolstvo povzdigne, je v prvi vrsti potrebno, da se zboljša gmotno stanje učiteljstva. Onim deželam — oziroma kronovinam — ki so uboge, in ne morejo zboljšati učiteljskih dohodkov, naj priskoči vlada na pomoč z državnimi dokladami za ljudske šole. Ako imamo 540 milijonov kron za vojne naprave, naj se tudi za učiteljstvo kaj prispeva. Samo za nove topove zahtevajo 88 milijonov K. Za druge potrebščine v topničarstvu 165 milijonov K. Za vojno mornarico zahtevajo 120 milijonov K —, a za stradajoče učiteljstvo nimajo denarja.

Deputacija avstrijskih vadniških učiteljev se je predstavila naučnemu ministru g. dr. Hartlu proseča ga povišanja plač. Ako vadniški učitelji, ki so v X. uradni plačilni vrsti, prosijo povišanje plač, kaj naj pa storijo ljudsko-šolski učitelji, ki nimajo niti polovice dohodkov vadniških učiteljev, a poleg tega še več dela nego oni?! — Ali ni to obupojajoče stanje? In vendar od nikod pomoči! In kdo izobraža narod? Kdo postavlja temelj državi? Ako hočete imeti omikano in spretno prebivalstvo dajte učitelstvu, kar mu gre po božji in posvetni zapovedi! Dalmacija je vboga dežela, pa vendar se sedaj bavi z vprašanjem, kako pomagati učitelstvu. Predsednik deželnega zbora, g. dr. Ivčević, je del temu inicijativo. (Ali ališite to g. dr. Pajer?!). V Dalmaciji nameravajo namreč obdaci potne liste ladije (Schiffreisakarten) in obenem naložiti davek na uvoženo pivo. S tem davkom hočejo povišati dohodke učitelstva. Čist takemu delu! Na delo torej tudi na Goriškem! Saj morate znati, da učitelstvo trpi glada. Dr. Kellner piše v svoji knjigi »Zur Pädagogik der Schule und des Hauses« (str. 156) »Nichts wird tiefer eingreifen und umfassen der wirken, als stete Verbesserung der äusseren Lage unseres Lehrerstandes.« »Geld ist Lasung der Gegenwart.« Tako piše dr. Kellner.

Naj zaključim ta spis z njegovimi besedami! Dr. Kellner piše: »Če bodo imeli naši učitelji zadostno dohodkov, potem bodo imeli tudi več poguma in samozvesti, in potem se bomo mogli hudovati na njih z večo pravico, če bodo zanemarjali svoje dolžnost in nadaljnje izobrazovanje.«

Tako je! — Res je, kar piše dr. Kellner: Geld ist die gestaltende Allmacht der Neuzeit. Ergo: Videant consules.

Kavarnarjev.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 31. maja 1904.

Da pokažemo, kako malo opravičen je bil ves tisti krik o velikanski japonski zmagi pri Kinču, hočemo tu rekapitulirati nekatera že znana dejstva.

Z ozirom na bližino portarturskih utrdb pozicija pri Kinču že a priori ni bila določena v to, da bi krvaveli za njeno ohranitev. S tem se da tudi tolmačiti razmerno maloštevilna ruska sila na tej poziciji. Ta sila je bila oddelek portarturske posadke, zato je več nego naravno, da se je, izvršivši svojo nalogo — provzročivši sovražniku velikanskih izgub — umaknila niže dolji proti utrjenemu ozemlju portarturskemu. V označenju pretendirane »velikanske japonske zmage« pri Kinču služiti osobito dve dejstvi, katerih si ne upajo tajiti niti japonofilski poročila. Prvo dejstvo je, da je bilo Japoncev okolo 40.000, Rusov pa okolo — 8.000! Drugo dejstvo je, da so imeli Japonci vsaj petkrat toliko mrtvih in ranjenih, nego pa Rusi. Ti dve dejstvi zadostujeta. Zavzetje Kinčua samo na sebi je že japonski vseh, ali vspehi predrago plačani pomenjejo nadaljni razvoj za vojne — poraze. Japonci so tako drago plačali svoj vseh pri Kinču, da jim je smeti prorokovati: še nekoliko tako drago plačanih uspehov pred Port Arturjem in zaključek bo katastrofalea za tamkajšnje njihovo vojsko. Ali ugodno v položaju Japoncev je, da stoji pred imperativom, pred neizprošno zahtevo vseukupnega vojnega položaja. Oni morajo hiteti, njim je stavljen termin, ker jim nedostaja enega od glavnih odločilnih elementov v vsaki vojni — časa. Oni se ne smejo plašiti nobenih žrtv, oni so siljeni tvegati vse, da pride do odločitve pri Port Arturju. In to ne le iz ozirov na nadaljne operacije na kopnem, ampak tudi zbog skrbi za lastno mornarico. Ista je danes jako oslajena; deloma vsled poškodb, prizadejanj jej od ruske sile, še bolj pa menda vsled naravne obrabe materijala. Pomislite le, da je vojno brodovje japonsko že od januarja vedno v akciji, vedno v gibanju. Iz japončinskih poročil samih je posneti, da se mnogo japonskih vojnih ladij nahaja v domačih ladjedelnicah. Temu japonskemu brodovju bi se utegnulo zgoditi po prihodu baltiškega brodovja, da bo krvavo potrebovalo zavetišča v — portarturski luki! Tudi to je — po našem mnenju — zelo tehten razlog, da se Japoncem tako mudi z operacijami pri Port Arturju.

Da so bile izgube Japoncev pri Kinču upravičeno grozne, to priznavajo, več ali manje odkrito, vsa poročila. Nu, če uvažujemo, da

je bila ruska sila razmeroma mala, kako najsi tolmačimo te izgube, prizadete Japoncem? Nič drugače, nego da so Rusi streljali z naravnost idejalno gotovostjo in preciznostjo. Tu je moral pogoditi vsaki strel. To bodi konstatirano na uho vsem ozirom, ki so vedno govorili, da Rusi tako slabo streljajo, da se niti ne morejo meriti z Japonci!! Nu, kaj pravijo sedaj?

Trdovratno se vzdržuje vest, da del Kuropatkinove vojske hiti proti Port Arturju, da prisili tamkajšnje japonsko armado v boj na dve fronti. Mi ne verujemo tej vesti, ker se nam zdi, da situacija še ni dozorela tako daleč. Ali če bi se ta vest izkazala resnično, potem bi mogli z matematično gotovostjo zapisati zaključek, da je Kuropatkinova armada pri Mukdenu veliko močnejša, nego se v obče misli. Kajti to je izključeno, da bi se Kuropatkin pri Mukdenu tako oslabil, da bi mogla za njegovo vojsko, odidšo proti jugu, navstati nevarnost, da jej general Kuroki s svojo prvo armado zapre povratek. Čim se torej Kuropatkin odloči, da odpošlje večje število doli proti Port Arturju, morajo biti njegove sile pri Mukdenu tolike, da mu jih še vedno ostane dovolj za brzdaje japonske armade pod generalom Kurokijem.

Podrobnosti o bitki pri Kinču.

(Seveda po japonskih poročilih.)

Japonska eskadra, ki se je udeležila napada na Kinču, je dospela v sredo v zaliv. Viharno morje je oviralo eskadro, da ni mogla takoj poseči v boj. Ko se je v četrtek vreme zboljšalo, se je približala eskadra obrežju in obstreljvala ruske baterije, dočim je flotila torpedov streljala na železnico pri reki Šao.

Naskok Japoncev na Navšav je bil eden najsilnejših in najkrvavejših, kar jih pozna moderna vojna zgodovina. Med prvim naskokom je bil ustreljen vsaki častnik in vojak, preden je prišel do ruske linije. Še-le ob zadnjem poskusu, katerega je podpiralo streljanje topništva, je bila pretrgana ruska linija.

Bila je sreča za Japonce, da so našli žice od mine; ako bi bile mine eksplodirale, tedaj bi bili imeli Japonci velikanske izgube in Rusi bi se bili vzdržali v svojih pozicijah. Ob 11. uri predpoludne so utihle ruske glavne baterije. Dve poljski bateriji so Rusi umaknili do Nakvandlinga, odkoder so streljali na Japonce do noči. Japonska pehota se je približala na streljaj, ko je naletela na grajo iz žice. Ko so našli izhod, 200 metrov od ruske linije, so Japonci naskočili ruske čete, a bili so odbiti. Japonsko topništvo je pričelo streljati in proti večeru je zavzel japonski oddelek del utrdb in sledile so druge japonske čete, ki so kmalo zavzele višine.

Poročila iz Harbina trdijo, da se je udeležilo naskoka na Kinču 40.000 Japoncev. Oni so imeli že 24. maja nad 10.000 mrtvih ter so proslili za premirje, da pokopljejo mrtve in odstranijo ranjence. Dne 25. in 26. so Japonci štirikrat naskočili Kinču ter ga konečno zavzeli. Japonske zgube so velikanske. Ta teden se pričakuje velikih bitek.

Praske pri Liajangu.

Glasom brzoglasnih poročil iz Liajanga so se vršile v zadnjih dneh praske med ruskimi kozaki in japonski oddelki so bili z znatnimi zgubami odbiti. Rusi so zgubili le malo mož.

Na shodu slovanskih visokošolcev v Pragi

so bile vsprejete nastopne resolucije:

»Mi češki akademiki s Češkega, Morave in Šlezije z zastopniki akademikov slovanskih, hrvatskih, srbskih, moravskih, poljskih in ruskih, zbrani v kraljevem glavnem mestu Pragi, na manifestičnem dijaškem zborovanju pod častnim predsedstvom prof. dr. J. Jarnika in ob mnogoštevilni udeležbi svojih profesorjev zahtevamo:

1. Da bi vis. ces. kr. vlada ustanovila v Brnu, glavnem mestu Morave, češko vseučilišče, dokazano potrebo češkega izobraženstva, katero, žrpajoče svojo izobrazbo na univerzi dunajski in praški, zlasti to poslednje, ker preslabo vsled nedostatnih prostorov, prenapolnjuje kakor edino vseučilišče sedemmilijonskega naroda;

2. Da bi vis. ces. kr. vlada odstranila občutno pomanjkanje rednih dotiranih profesorjev in primernih prostorov na češki univerzi v Pragi, da bi pomnožila učiteljske moči in dala novo zgradbo praški tehniki, da bi izpopolnila tehniko v Brnu in izpo-

polnila vse kulturne zahteve češkega naroda;

3. Zahtevamo, da bi e. kr. visoka vlada ustanovila slovensko vseučilišče v Ljubljani in s tem zagotovila slovenskemu narodu individualni razvoj na narodnem temelju.

4. Da bi vlada ustanovila zadostno število slovenskih ljudskih, meščanskih in srednjih šol v vseh deželah, kjer prebivajo Slovenci, ter tako izpolnila prve slovenske kulturne zahteve in naredila konec dosedanemu narodnemu nasilju, ki izpodkopava narodni razvoj.

5. Zahtevamo, da naj vis. e. kr. vlada prizna popolno reciprociteto vseučilišču v Zagrebu z vseučilišči naše državne polovice, in naj poskrbi, da ne bodo dijaki iz Bosne in Hercegovine prisiljeni s stipendijami in konvikti, da obiskujejo nemške visoke šole, ampak naj jih vlada podpira v obiskovanju hrvatskih visokih šol.

Škof Strossmayer za „Hrvatski dom“ v Sarajevu.

Škof Strossmayer je daroval za gradnjo navedenega »Doma« 1000 kron z blagoslovom in sporočilom, naj se v tem domu zbira vse, kar je čestito in vredno, in da se v njem nikdar ne neti mržnja nasproti bratov drug druge vere ter da se bosanski Hrvatje vedno zavedajo, da so veča velikega slovanskega stebra.

Tako govore škofje, ki so — naši!

Madjarski šovinizem.

Že nekoliko dni se vrši v Budimpešti pod predsedstvom ogrskega naučnega ministra anketa, ki se ima posvetovati o zakonskem načrtu, kako bi se ljudsko šolo nemad jarskih narodnosti še bolj madjariziralo. Na tej enketi je mej drugimi govoril člen ogrske magnetske zbornice Evgen Rakosi ter sklenil svoj govor s sledečimi besedami: Jaz poznam samo enega Krista in ta je madjarska država.

Zabeležiti pa treba, da g. naučni minister ni izustil ni besedice prigovora tej izjavi Rakosija. Je pač že metoda in zistem v tej blaznosti Madjarov, pa naj so že revolucijonarni Košutovci, ali pa svetovalec Njegovega Velikanstva.

Iz Makedonije.

Iz Sofije poročajo, da je došla tjakaj iz Drinopolja deputacija begunccev, da predloži diplomatičnim agentom in ministerskemu svetu prošnjo za varstvo in garancijo za povrnitev begunccev. Ministerski svet je sklenil dati beguncem, ki se povrnejo v svojo domovino, en milijon posejila. To po-vojlo se ima dati izlasti drinopoljskim beguncem, ki se nahajajo v grozni bedi.

Dnevne novice.

Iz municipalne delegacije. Ces. kr. namestnik je potrdil nastopne salepe mestne delegacije: imenovanje suplenta Atilija Gentile pravim učiteljem na komunalnem višem gimnaziju; sistemiziranje novega učnega mesta za klasično filologijo na komunalnem višem gimnaziju in podeljenje tega mesta profesorju Gino Serravalli; imenovanje Elio Gentilija provizoričnim kancelijskim asistentom; imenovanje Viktorja Privileggi praktikantom na mestnem stavbenem uradu.

Onih 443.803-72 kron, katere je bila italijanska vlada depozitirala v centralno blagajno na Dunaju za oskrbo italijanskih bolnikov v tukajšnji bolnišnici, je vlada slednjim vendar izplačala tržaški občini. Toda »Piccolo« poroča, da je občina oškodovana za obresti od te svote za ves čas — nekaj mesecev —, odkar je denar ležal na Dunaju.

Slov. Narodu. Te dni smo bili priobčili par kratkih vesti, doposlanih nam iz Ljubljane. V jedri je bilo rečeno, da se na vseh straneh vrše priprave za veliko sokolsko slavnost, a Nemei da govore, da bodo onega dne bežali iz Ljubljane.

Druga vest pa se je glasila da nemško-nacionalna predrznost raste v Ljubljani od dne do dne. Če stopiš v kakemu takemu trgovcu s slovensko zahtevo, se ti — je bilo rečeno v oni vesti — kar posmehujejo. Krivi pa da smo Slovenci sami, da so ti ljudje tako ošabni. Mest da bi take ljudi prezirali, jih še podpiramo.

Tako sta se glasili naši kratki vesti, doposlani nam iz Ljubljane. Obe pa sti tako razburili gospodo pri »Slov. Narodu«, da je točno stopil zopet v akcijo tisti slavnoznani uredniški-cepec ter jel padati po naši glavi. »Tržaška gospoda« da meče iz svoje »mesarije« blato na našo stolico.

Boj za ohranitev slovenstva v Trstu — mesarija! Tako označenje borbe za ohranitev Slovenstva na jedri najvažnejših točkah v vsej monarhiji karakterizuje z fotografsko točnostjo njih ki sami in načinom, katerim bi zastoj iskali vrstnika v vsem novinstvu po širni državi — mesarijo vsakogar, ki se s svojim mnenjem le za en las odmika od njihovega mnenja.

»Slovenski Narod« nas pozivlja svojim znanim bagatelizirajočim načinom, da naj imenujemo ljubljanskega trgovca, ki se posmehuje, če kdo prihaja se slovensko zahtevo! In da naj imenujemo narodnjaka, ki bi takega trgovca podpiral! Glede te poslednje apostrofe moramo uprašati čisto na kratko: od koga žive ljubljanski trgovci in izlasti še trgovci-narodnjaki?! Mari žive od nemških odjemalcev?!

Vsaki hip moramo čitati v ljubljanskih listih, ne izvzemši — »Slovenskega Naroda«, kako predrzni postajajo Nemei v Ljubljani! In kakov dober teden je še le od tega, ko smo čitali, kako je neki uslužbenec neke slovenske tvrdke zavrnil — ne morda slovensko, ampak slovensko nemško tiskovino bolniške blagajne, ker je hotel imeti samonemško. Take slučaje nemške predrznosti beležijo gospoda sami, radi gori označene kratke vesti pa so planili čez nas — se svojim cepcem in nam očitajo »zistematično rovanje proti slovenskemu značaju Ljubljane«. Človek si res ne more misliti drugega, nego da tej gospodi ni bilo toliko do tega, da obranijo čast slovenske Ljubljane, ampak da so le blazno pograbili po pretvezi, da so mogli dati zopet enkrat duška svoji znani stari neugani animoznosti proti vodstvu tržaških Slovencev.

Nič več da nismo vredni, — tako je razsodil »Slov. Narod« — nego lažjivi angleški poročevalci z bojišča, ker priobčujemo le pavšalna obdolževanja, mesto da bi »vavajali imena! Glejte no, glejte! Nam očitajo to, oni sami pa so v svoji cepcijadi izrekli najhujše obdolženje, ne da bi bili navedli kako ime!

Vest našega poročevalca, da govore Nemei sami, da bodo na dan velike sokolske slavnosti bežali iz Ljubljane, je vsakdo — pa tudi če je še »nezrel« — umel tako, da se fanatizirani Nemei raje umaknejo, nego da bi gledali lepo slovensko slavo. Jeli to kaj čudnega, neverjetnega?! V Trstu na pr. opazamo ob vsaki večji slavnosti avstrijskega ali dinastičnega pomena, da se naši Italijani umikajo kar trumoma v Gorico, v Furlanijo, in celo v Italijo! V vesti torej, da Nemei govore, da se hočejo izogniti sokolske slavnosti, ne more živ krst videti kaj posebnega, kamo li kakov namen, naperjen proti slavnosti! Gospoda pri »Slov. Narodu« pa so šli tako daleč, da so napisali tu-le:

»Take trditve, za kojimi se skrivajo gotovi migljaji, so sposobni škodovati ravno slavnosti sami. Prav kakor da bi poročevalček imel željo, da naj bi se sokolska slavnost iz političnih razlogov prepovedala. Radi takih elementov dostojnega in krasnega vspeha krasne slovenske slavnosti ne bodemo v nevarnost stavliali. Za to je skrbjeno in to bodi enkrat za vselej povedano! V tem pogledu so vsi migljaji brezuspešni in če bi se kak — osliček vzle temu hotel — podati na led, storil bo to pod svojo odgovornostjo!«

Nu, tu nam menda pripozna vsakdo, da to, kar so gospoda napisali, pomenja tako hudo, usodno obdolženje, da je v primeri s tem pravi nič vse ono, kar je napisal dopisnik. In vendar je isto pero, ki naszmerja, češ, da sumničimo pavšalno, in ki nas pozivlja, naj navajamo imena, napisalo najhujše obdolženje, ki bi kazalo, ako se izkaže resnično na pravo narodno izdajstvo, in je isto pero tako stiliziralo to hudo obdolženje, da izlasti izvenljubljski čitatelj nič ne ve, koga zadevuje obdolžitev!

Lojalnost peresa, ki je napisalo ta napad na naš list, se kaže v čudnem svitu. V eni vrsti se zdi, kakor da prejema »poročevalčeka«, v drugi pa se zopet roga direktno »tržaški gospodi«, tako, da more tudi na tej poslednji obviseti sum, da hoče preprečiti slavnost.

Nu, če mislijo gospoda morda res na kake tržiške »osličke«, le naj povedo to kar naravnost. V tem slučaju bomo že — to naj nam verujejo — toliko slovenski rodoljubi, da se gospodi v Ljubljani ne bo trebalo bati, da bi jim mi se svojo navzočnostjo stavliali v nevarnost lepo slovensko slavnost.

Umrl je v Lovrani tamošnji šolski vodja Viljem Grossmann. Pokojnik je bil hud nasprotnik našega naroda v vsem svojem delovanju. Nu, ob svežem grobu naj utihne vsako nasprotstvo. Samo toliko pripominjamo, da naj bi naši nasprotniki in somišljeniki pokojnikov imeli do spomina njegovega vsaj toliko spoštovanja, da ne bi med odličnjaki, ki so se udeležili pogreba, navajali enega — Krstiča!!

Pet križark za Rusijo bo gradil naš tržaški tehnični zavod. Ta zavod se je udeležil konkurza za razpis dela, razpisana za rusko vojno mornarico, in mu je poverjena gradnja gori omenjenih križark. Tako javlja »Piccolo«.

Veselica »Vesile«. Nismo se motili: kar nam je »Vesile« obetala, je točno spolnila. Občinstvo, došlo v lepem številu iz domače vasi, bližnje okolice in iz mesta, kar ni moglo prebrati te lepe prireditve.

Vse pevske točke so se izvajale tako pravilno in precizno, da je bilo vse elektrizovano. Zaježen izozihi zbor »Slava delu« je bil sicer glede glasov nekoliko šibek tu pa tam, ali kar se dostaja pravilnosti in preciznosti v izvajanju, treba pripoznati, da je bil zbor popoln. Sattnerjev mešani zbor »Po zimi iz šole« pa se je izvajal tako, da moremo reči: pevski zbor škedenjski je bil od nekdaj na dobrem glasu. Od nekdaj je imel dober material in dobro vodstvo. Dobro se spominjamo še gospoda Jakoba Čenčurja, nekdanjega nadučitelja v Škedažu in znanega izbornega pevovodje. Njemu gre vsakako zaslug, da se slovenska pesem tudi danes goji s toliko ljubeznijo v našem Škedažu. A da je minolo nedelja vstal iz groba in da je poslušal, kako je mešani zbor »Vesile« pel Sattnerjevo »Po zimi iz šole«, on gotovo ne bi bil mogel verjeti, da je to isti zbor, kateremu je on zgradil podlago. Gospod pevovodja Valentin Pižon je pokazal kaj more, s tem, kakor je naučil in vodil ta zbor. Oči redki nezadovoljneži, ki tako radi odrekajo gospodu Pižonu priznanje, naj bi le bili prišli v nedeljo poslušati in — utihnili bi bili se svojim kritikovanjem. Istotako precizno sta se izvajala mešana zbor: »Grbičev »Žitno polje« in Volaričev »Le pevaj ptiče«. Občinstvo je bilo nenavadno entuzijazmirano in izrekalo je soglasno sodbo, da je »Vesile« s tem nastopom ne le utrdila, ampak še povišala svoj dobri glas. — Tudi škedenjska godba je to pot izvajala glasbene točke s redko ljubeznijo, vsemu in pametj. Priporočili bi jej pa, naj naslova svojim točkam piše v programu v našem slovenskem jeziku.

Igro »Posledice tu le krotarije« so igrale dramatičnega društva lepo in gladko uprizorili, zdi se nam pa, da igra ni povsem primerna za naše ljudstvo.

Po igri je bil živahen ples v dvorani, dočim je bila v gostilni »Gospodarskega društva« animirana svobodna zabava.

Halo. Dne 27. maja 1904 ob 11. uri dopoldne opazil sem bil na nebu neke čudne kroga okolo solca, kakoršnih nisem videl še nikoli. Ljudje so se čudili z menoj vred temu prizoru, ker nihče še ni videl kaj takega in si, sveda, nihče tudi tolmačiti ni znal tega.

Solce je stalo visoko in je grozno pripekalo. Toplota je kazal v senci 23° Celsija. Nebo je bilo jasno, da ni bilo videti ni meglice. Okolo in okolo solca pa je bil videti lep krog mavričnih barv — narobe, z rdečim zaotraj — centrum je imel v solcu. Ta mavrični krog pa je bil presekani z drugimi svetlim krogom s centrumom proti severozavrtoku. Na mestu, kjer sta se ta kroga sekala, bi se bila morala videti dva druga solca, a teh nisem opazil. Ta, drugi, svetli krog je imel periferijo okoli solca. Del tega kroga, ki je ležal v mavričnem krogu, je bil slabo videti, medtem ko so se ostale tričetrti kroga jako svetile.

Halo (grški halos = krog) je bil videti do 2. ure popoldne. Najpoprej je osemel koncentrični, polagoma pa tudi ekscentrični krog.

Halo nastaja vsled lomljenja žarkov, ledenih kristalov, ki se nahajajo v višjih regijah atmosfere. Večkrat se pokazuje še eden krog s 46°, kateri nastaja tudi vsled lomljenja žarkov, ki je pa brezbarven.

Pogostoma se nahaja s temi krogi v zvezi tudi proge, ki se dotičejo krogov ali jih razžejo in na teh prostorih se pojavljajo »vsopredna solca«. Proge so brezbarvne in nastajajo vsled bliščenja ledenih kristalov.

Pri nas so gostje mesečni krogi; solnični krogi z vaporednimi solci se pokazujejo pri nas le v hudi zimi. V polarnih deželah se pa ti krogi pogosteje pojavljajo vsled kristalov nahajajočih se v zraku.

G. Anton Kučera piše sicer v svoji knjigi »Vreme« (izdala Matica Hrvatska) da je v naših pokrajinah v letu okoli 50 dni s halom, v severnih krajih pa dosti več. Ali te halo je najbrž pri nas le redko kdaj možno videti s svobodnim očesom. Vrh tega pa se isti najbrž tudi ne vidijo v večji širini. Tako se na pr. imenuje Lowitz, ki je tak halo videl 29. junija 1790. v Petrogradu, in D. Luzet, ki je opazoval enakega dne 17. januarja 1885 v Orleansu. Dne 28. januarja 1887 pa je bilo videti krasen solnični halo po vsem vzhodnem francoskem od Pariza do Rheinsa. Ta halo je opisal Bouisson v Fontainebleau-u. Krasen halo s 7 krogi je bilo videti 17. julija l. 1882 na Pie du Midi.

Ker je dne 29. maja 1904 od 10.—12. ure razsajala nevihta, je vsled tega mogoče, da je kje v naših krajih padala ta čas toča.

Dragotin Gobec — Podgrad.

54960 vreč riža je došlo v soboto v Trst na angleškem parniku »Battersea Bridge«. Ta riž je došel za čistilnico riža na Campo Marzio.

Vožnja v Ameriko po ceni. Kakor poroča »Daily Chronicle« je znižala parobrodna družba »American Line« vožnje cene III. razreda za vožnjo iz Angležke do New-Yorka na dva funta šterl. (48 kron).

Na deželnem sodišču so se vršile večeraj sledeče kazenske razprave:

Proti 23 letnemu tesarju Jurju Križmančič, doma iz Dekani radi zločina tatvine. Križmančič je dne 8. septembra v neke gostilni v Žalvjah ukradel močnjak s 34 K iz žepa svojemu prijatelju (?) Josipu Klun. Bil je obsojen na 6 mesecev težke ječe poostrene jednim postom na mesec.

Proti 15 letnemu pekovski vajencu Angelu Žerjav, doma iz Klane, radi zločina tatvine, ter proti 15 letnemu zidarskemu vajencu Ernestu Vičič, doma iz Renč pri Gorici, radi sokrivde v istem zločinu. Glavni toženec Angel Žerjav je bil v službi v Kopru pri peku Franu Dorigo ter je tam ukradel svojima tovarišema Franu Godaig in Silviju Hraša raznih dragocenosti v skupni vrednosti preko 200 kron. Prišel je na to v Trst ter tu zastavil ukradene predmete za 70 kron. Naslednji dan je našel v Trstu Ernesta Vičiča ter šel z njim v gostilno, kjer mu je prodal en zastavni listek. Neki redar, ki je to videl in se mu je zdelo sumljivo, je aretoval oba. Žerjav je bil obsojen na 2 meseca težke ječe poostrene jednim postom na mesec, a Vičič je bil oproščen obtožbe.

Dva poskusa samomora. Prvi: 25 letni težak Andrej Dodič je na neke klopi pri sv. Andreju izpil nekoliko karbolne kisline.

Drugi: 24 letni dimnikar Angel Caligaris je v neki gostilni v ulici sv. Ivana istotako izpil nekoliko karbolne kisline.

O prvemu se ne ve za vzrok, ki ga je silil v smrt, drugi je pa izvršil ta poskus v pijanosti. Zdravnik se zdravniške postaje, ki je bil telefonično pozvan k obema, je obema izpral želodec ter ju dal potem prenesti v bolnišnico.

300-krat aretirana! Predsinočnjim so redarji aretirali 48-letno Sisto Belacqua. — Število njenih poti v zapore v ulici Tigor je spopolnjeno s tem na — 300! Da-li jej prirede v zaporu jubilejno slavnost?!

Nevarnega tatu so aretovali v Ljubljani v noči med 28. in 29. t. m. Zadnje tedae so se v Ljubljani vrstile tatvine in ulomi, tako, da so trgovci že s strahom zapirali zvečer svoje prodajalnice. Mestna policija je prijela marsikatero sumljivo osebo, ali pravega le ni mogla najti. V gori rečeni noči pa sta dva stražarja srečala na ulici nepoznane osebo. Vprašala sta nepoznane, kdo in od kod da je. Izgovarjal se je nekaj, da gre iz kavarne, ali o tem mu je nekaj zarožljalo v žepu. Stražarja sta ga odvedla v stražnico, kjer so mu malo pogledali v žep, v katerih so našli: dleto, več vetrihov in več reči, ki so izhajale od uloma, v Blaznikovo trafiko, kar je nepoznanec tudi priznal. In priznal je tudi še par drugih ulomov. — Tat se zove Josip Faltin in je ključarski pomočnik, rojen v Bukarešti, a pristojen v Ka-

ransebež na Ogrskem. Prestal je tudi že tri-letno ječo radi uloma. Značilno za predrznost tatu je, da je zadnji teden, da-si je imel denarja, zahteval od svojega gospodarja — predujem.

Razne vesti.

V krčmi. Neki upnik je zagledal svojega dolžnika v krčmi. »Aha mu je zaklical jezno — za vino imate še denarja, [za-me pa ne!« »Prijatelj«, je odgovoril dolžnik, »Vidite da vino pijem, ne pa, da je plačujem.

Original belgijske narodne himne vkraden. Iz Bruselja poročajo, da je pred nedavno, z drugimi dragocenimi predmeti vred izginil iz kraljeve knjižnice tudi original belgijske narodne himne »La Brabançonne«. Ta himna je bila vglasbena za časa belgijske revolucije leta 1830. Besedilo je od francoskega igralca Jennevala, melodija pa od opernega peva Campenkouts.

Telefon med Beligradom in Budimpešto. Ogrska in srbska vlada sta se dogovorili, da se v kratkem času otvori telefonska zveza med Beligradom in Budimpešto.

Poravnaje brazilsko-peruanskega spora. Glasom vesti iz Rio de Janeiro je poravnau spor med Brazilijo in Peru glede Aere teritorija.

Kralj Menelik obolev. Glasom poročil parizkih listov iz Adis-Abeba je kralj Menelik tako nevarno obolev, da ni več nobenega upanja, da okreva. Bati se je, da nastane po njegovi smrti domača vojna za abesinski prestol.

Umrovljenje profesorjev na dunajskem vseučilišču. Koncem tekočega poletja pojdejo na dunajskem vseučilišču v pokoj profesorji: Czychlarz, Reinisch pl. Fernheim, bodoči semester se poča pa v pokoj profesor Mussafia. Ti profesorji dovršijo 70. leto in po avstrijskem zakonu morajo v pokoj.

Zvonik se je zrušil. V sv. Martinu pri Sopronju se je zrušil pred par dnevi cerkveni zvonik s 4 zvonovi. Radi tega so zaprli cerkev. Zvonik se je zrušil baje vsled tega, ker je bil potres provzročil na njem več razpok.

Troški za gradnjo železnice čez Seme-ring. Po podatkih knjige, izdane povodom 50 letnice cesarjevega vladanja: »Zgodovina avstrijskih železnic«, so znašali prvotni troški za gradnjo železnice čez Semering skupno s prometnimi sredstvi 19,239.400 gl. ali 473.400 gl. na kilometer. Vse skupni troški so bili leta 1856 preračunjeni na okroglih 25 milijonov goldinarjev.

Trgovina.

Borzna poročila dne 31. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K — do —, London kratk. termia K 239.30 239.65, Francija K 95.20—95.40, Italija K 95 — 95.25, italijanski bankovci K — — — — — Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci K — — — — — avstrijska ednotna renta K 99 — 99.40, ogrska krona renta K 97 — 97.40, italijanska renta K 101.25 101.50 kreditne akcije K 641 — 643 — državne železnice K 635 — — 637 —, Lombardi K 78 — 80 —, Lloydove akcije K 642 —652 —, Srečke: Tisa K 322 —327 —, Kredit K 465 — do 475 —, Bodenredit 1880 K 295 — 306 —, Bodenredit 1889 K 292 — 300 —, Turške K 128 — do 130 — Srske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.80	99.75
» » v srebru	99.80	99.80
Avstrijska » renta v zlatu	118.20	118.20
» » v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. » investicijska renta 3 1/2 %	90.45	90.45
Ogrska renta v zlatu 4%	117.20	117.25
» » v kronah 4%	97.20	97.15
» » renta 3 1/2 %	88.90	88.75
Akcije nacionalne banke	1619 —	1623 —
Kreditne akcije	640.75	640.25
London, 10 Lstr.	239.30	239.30
100 državnih mark	117.32 1/2	117.34
20 mark	23.46	23.48
20 frankov	19.06	19.03
10 ital. lir	95 —	95 —
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.60, 5% italijanska renta 103.45, španska exterior 85.05 akcije otomanske banke 536 —.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — — — — — unificirana turška renta 84.20 menjice na London 251.30, avstrijska zlata renta 99.75 ogrska 4% zlata renta 100.70, Länderbank turške srečke 123 —, parizka banka 113.6, italijanske meridijske akcije 727 —, akcije Rio Tinto 128.2. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 1/2 % Lombardi 3 1/2 % srebro 25 1/2 %, španska renta 84 1/2 %, italijanska renta 102 1/2 %, tržni diskont 2, menjice na Dunaju 14.20 dohodki banke — — — izplačila banke — — —.

Tržna poročila 31. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj od — do — za oktober 9.16 do 9.17. Rž za oktober 5.89 do 5.90. Oves za maj K — do —, za oktober K 5.80 do 5.81. Koruza za maj K — do —, za julij 5.29 do 5.30.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje rezervirano, trdno. Prodaja 17.000 meterskih stot,

za 10, deloma za 15 stotink zvišanja. Rž in oves 5 stotink zvišanja. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40 — frk., za sept. 40 —.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za junij 32 1/2, za september 32 1/2, za dec. 33 1/2, za marec 34, komaj vzdržano. Kava Rio navadna loco 32—34, navadna realna 35—37, navadna dobra 38—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 18.50, za julij 18.90, za sept. 19.10, za oktober 19.15, za dec. 19.10, za marec 19.40. Stalno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 9 1/2 Sh Java 10.6 — Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68 —. Concassé in Melispilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 stot. znižanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, rž za junij 15.10, za julij-avgust 14.40, za september-december 14.40 (stalno). — Pšenica za tekoči mesec 22.40, za junij 20.30, za julij-avgust 20.30, za september-december 20.20 (stalno). — Moka za tekoči mesec 27.25 za junij 27.50, za julij-avg. 27.65 za september-december 27.15. (stalno). Repično olje za tekoči mesec 47 —, za junij 46.25, za julij-avg. 46.25, za sept.-december 47.50 (mirno). Spirit za tekoči mesec 39.75, za junij 39.50, za julij-avg. 39.25, za sept.-december 35.25 (mirno). Sladkor surov 88 1/2 uvo nov 24 1/2 — 24 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/2, za junij 28 —, za julij-avgust 28 1/2, za okt.-jan. 29.25 (mirno), rafiniran 60 1/2 — 61 Vreme: dež.

Birmanci!

Glače rokovice I. vr.

— nvč. 80 nvč. —

prodaja

prodajalnica rokovic in kravat

f. Hubman

Corso 19. TRST Corso 19.

Ustanovljena l. 1865.

Škropilnice
proti

peronosperi

inženirja Živic-a in drugih sestav se dobivajo po navadnih cenah pri ŽIVIC i Dgi v Trstu nasproti kavarne Fabris na trgu vojašnice, pa tudi vse druge stroje za kmetijstvo ter pumpe itd. Cene se radovoljno naznanja.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor najboljših in navadnih savič.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

V najem

se oddajo dve sobi in kuhinja v Škedenju št. 463. Naj se oglasi upravništvo.

Raznašalca

za mesto Gorico išče uprava »Edinosti«. Plača po dogovoru.

—————

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

—————

ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Iustrovan oslik brezplačno in franco

—————

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 29.217.694,46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623,17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom

čista alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda, koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkriljivo kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katera, astme, mjebura, kamena, hemeroida (zlatne žile), nateklih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“, ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Združeno avstrijsko parobrodno delničarsko društvo TRST. (Avstro-Amerikanska proga). TRST.

Ulica Molin piccolo št. 2.

Dne 4. junija 1904. odpluje okusno urejen in novi brzi parobrod

GERTY

6000 ton, pod vodstvom kapetana P. ZAR z vsemi novimi udobnostmi in prirejen za potnike III. razreda iz TRSTA naravnost v NOVI YORK

Potnika iz TRSTA v NOVI YORK I. razred K 300, III. razred K 180. — s potrebo in hrano (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladličarno

Za birmo: kolače, slačice vsake vrste in sveže.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšie

Oljnate barve

znate s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

FRAN KALASCH

Ulica Arcata 9 (vogal ul. Sapone).

Zaloga izgotovljenih oblek

za moške in dečke.

Velik izbor hlač za delavce.

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata 9 (vogal ul. Sapone).

FRAN KALASCH

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Na milijone gospodov in dam rabi „Feeolin“.

Vprašajte Vašega zdravnika, ako je „Feeolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško mlo sestavljeno iz 42 zlatnih in svežih zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feeolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rdečice na nosu itd. „Feeolin“ je najboljšie sredstvo za očiščenje, vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plesam in boleznim v glavi. „Feeolin“ je tudi najnaravnije in najboljšie sredstvo za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako bi „Feeolin“ ne imel popolnega vsehpa. Cena komadu K 1.—, 3 komadi K 2,50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poštuna za 1 komad 20 st., od 3 nadalje 60 st. Povzetje 40 st. več. Glavna zaloga M. FEITH, Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45. Vdobja se v mnogih mirodnicah, parfumerijah in lekarnah.

von Gebräuchlich

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

URAR

F. PERTOT

v Trstu, ul. Poste nuove št. 3.

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-hause Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo.

Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Otvoritev

nacionalnega plavajočega kopališča se bo vršilo, ako bo lepo vreme

danes.

Karol Kozman, lastnik.

M. GAL — Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA

za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnvanje života, pasovi za popek, sosenzorji.

Naročbe se izvrše po meri.

PREDMETI ZA BOLNIKE.

Največa solidnost.

Leon Doreghini v Trstu

Barriera vecchia 21 l. n.

Velika zaloga pohištva, manufaktur in tapetarij. Prosi se za obisk. — Obširno dovoljenje kredita.

Trgovski pomočnik

dober manufakturst, najraje če vojašine prost, več slov., italij. in nemškega jezika, sprejme se takoj. Kje pove uprava Edinosti. Istotam sprejme se tudi blagajničarka.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vsake vrste rent, zastavnih pism, prireditet, komunalnih obligacij, sročk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu žrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasoo menic.

Daje predujme na vred. papirjo. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Velika zaloga

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Prostet s čeki in nakaznicami.